

Výsledky 27. ročníka medzinárodnej študentskej súťaže XELLA s témou:

INTERVENCIE – AKO ĎALEJ KOPČANY ?

Únik zo súčasnosti do histórie a naopak v česko – slovenskej prihraničnej oblasti v Kopčanoch

---

V barokovej budove Žrebčina Štít v Kopčanoch na Záhorí zasadla v prítomnosti vedenia spoločnosti Xella - vypisovateľa súťaže (Peter Markovič, Igor Forberger, Luděk Suchomel) a starostu obce Kopčany (Dušan Dubecký) v dňoch 10. a 11. mája medzinárodná porota zložená významných českých a slovenských architektov (Juraj Benetin, Jakub Cigler, Juraj Hantabal, Peter Moravčík, Imrich Pleidel, Peter Richtárik, Jana Stachová, Miroslav Stach), ktorej predsedal Ľubomír Závodný.

Účasť súťažných kolektívov, ako aj ocenené a odmenené návrhy sa vyznačovali vzácnou pestrosťou – sú mozaikou škôl architektúry naprieč Slovenskou a Českou republikou.

Výstupy urbanisticko – krajinárskej súťaže budú onedlho zverejnené na webovej stránke vypisovateľa (<https://xellasutaz.ytong.sk/>)

HODNOTENIA POROTCOV

1.CENA: PETRA ĎURIŠKOVÁ, ŠIMON VOŠTINÁR, Katedra architektonickej tvorby VŠVU, Bratislava

Návrh sa oslobodil od formy obsadenia krajiny konkrétnymi objektami relaxu, či iného využitia. Za objekt manipulácie si zvolil samu krajinnú podstatu riešeného územia s jeho prírodnou scénografiou a existujúcim urbánnym potenciálom. Hlavným motívom intervencie je stena. Stena, ako nástroj zmeny vnímania zaužívanej reality. Stena, ako prostriedok rámovania priestoru dnu a von, precítenia limitu neohraničenosti. Stena v polohe temporárnej intervencie nezmení krajinu a jej klenoty natrvalo. Dočasne sa zmení len pohľad na storočia, či tisícročia prírodných, či antropogénnych pochodov, ktorými sledovaná krajina prešla a prejde. Hojné odkazy na citácie a počiny múdrych tohto sveta textami ilustrujú to, čo je grafickou prezentáciou iba naznačené. Práve tá efemérnosť podania však otvára bohatú škálu pre imagináciu možných vysvetlení aj spôsobov konkrétnej aplikácie tejto architektúry, ktorá odmieta byť landartom. Grafická prezentácia je vysoko kultivovaná a fotozáznam zo scénografického overovania in situ sympaticky predčí štandardne zaužívané vizualizácie.

2.CENA : MICHAELA KOSTURKOVÁ, KRISTÍNA KULLOVÁ, KRISTIÁN JULÍNEK,

Fakulta architektúry a dizajnu STU, Bratislava

Návrh poroty oslovil jasnou vizí a silným konceptom neinvazívnej architektúry, ktorá je veľmi citlivo zasadená do krajiny. Architektonické intervencie jsou jasné promyšlené, nemajú ambície konkurovať stávajúcim objektom a odvádzať pozornosť od historického dedičstva obce. Zároveň vytvárajú ucelenú stezku, ktorá nabízí niekoľikrát zastavení s rozličnými funkciami - ubytovaním, vyhlídkou, saunou. Návrh nabízí konkrétnu, architektonicky i graficky (zejména komiksová forma prezentace) veľmi povedenou odpoveď na otázku, kam obec Kopčany posunout.

3.CENA: VÁCLAV HEGINGER,

Fakulta architektury VUT, Brno

Dôležitý aspekt pri umiestnení návrhu zohral minimálny zásah do územia s jednoznačným posilnením historickej osi. Osi ktorú autor umocnili pomocou jednoduchých krajinárskych zásahov v území a fáz budúceho vývoja na časovej priamke.

Male krajinné prvky ako lavičky, pobytové plochy alebo vtáče búbky jemne dopĺňujú tak významné archeologicko - historické územie. Otázne a kontroverzné sa javí umiestnenie vyhliadkovej veže, ktorá svojou vertikálou a slabším architektonickým výrazom degraduje plošinnú dominantu a genia loci územia. A to aj napriek tomu, že autor objektom chcel reflektovať na územie v Mikulčiciach. Veľkú diskusiu poroty si vydobyl neštandardný architektonický prístup k objektu Kačenárni.

4.MIESTO – 1. ODMENA: Bc. DÁVID NOSKO, Bc. MICHAELA KRPÁLOVÁ,

Katedra architektonickej tvorby VŠVU, Bratislava

Kvalitne hodnotený návrh, vďaka naštudovaniu problému miesta a následne použitia matematických algoritmov. Určili sa vhodné hlavne princípy, ako baroková organizácia miesta, vodné a prírodné prvky, archeologické náleziska. Vzniká takzvaná bodovaná mapa podľa ktorej sa do prostredia umne rozmiestňujú jednotlivé sofistikovane moduly. Moduly nie sú koncové, dajú sa presúvať, rozkladať alebo znova postávať. Vzniká obava, že v prírode a na tomto mieste pôsobia trochu rušivo a môže sa zdať, že budú konkurovať pôvodným významným stavbám.

5.MIESTO – 2. ODMENA : FILIP KIJOWSKÝ,

Fakulta stavební VUT, Brno

Návrh č. 5 umiestnený na 5. mieste (II.odmena)

Porota hodnotila pozitívne koncept spočívajúci v doplnení existujúcich objektů v Archeoparku o ďalší drobné objekty, jenž tak obohatí návštěvníkům zážitky z pobytu v tomto unikátním místě odkrývající bohatou historii této kulturní krajiny.

Avšak poněkud kriticky byl hodnocen ústřední objekt návrhu, New Archeopark Centre, který podle názoru poroty na sebe neadekvátně strhává pozornost a vytváří nemístnou konkurenci stávajícím objektům, především hřebčínu.

(Na místo toho aby autor usiloval o nalezení alternativního využití stávajících objektů jenž by tak našly svoje uplatnění v současné době)

6.MIESTO – 3. ODMENA : Bc. SIMONA FISCHEROVÁ,

Fakulta architektúry a dizajnu STU, Bratislava

Návrh č. 1 umiestnený na 6.mieste (III. odmena) vychádza z pomerne tradičného, či tradicionalistického uchopenia témy a poňatia intervencií v krajine s unikátnymi historickými pamiatkami a prírodnými fenoménmi pomocou vkladania jednotlivých funkčných a orientačno – vizuálnych prvkov do krajiny, prepojených viacerými vychádzkovými a cyklo-okruhmi. Koncept jednotlivých objektov pracuje citlivo s materiálmi ohľaduplnými k životnému prostrediu predovšetkým na báze dreva, pričom ich umiestnenie ani forma "nekonkurujú" historickým pamiatkam a okolitej krajine. Ide však skôr o "turisticko - náučný" prístup k riešeniu v podobe akoby sumáru jednotlivých funkčných prvkov, ako o ucelenú architektonicko – krajinársku koncepciu, ktorá prináša do prostredia novú osobitú vrstvu, ktorá by zodpovedala a ďalej napĺňala unikátne genius loci riešeného územia.

